

Grens tussen oudere helpen en uitbuiten is flinterdun

GOOS BIES

LEEWARDEN „Je hebt een onderbuikgevoel dat er iets niet goed zit, maar je raakt nooit alleen met die oudere in gesprek. Altijd is die zoon of dochter erbij.”

Zo verwoordt maatschappelijk werker Marian Hettinga van de gemeente Opsterland een van de problemen rond het vaststellen van ouderen-mishandeling. „Een heel moeilijke doelgroep om binnen te komen. Een moeder en een inwonend kind.”

Hettinga is met twee collega's en ruim honderd thuiszorgers, verpleegkundigen, consulenten, ambtenaren, bewindvoerders, politie, bankmedewerkers en notarissen op het symposium *Kijk niet weg! Aanpak ouderenmishandeling* van Veilig Thuis in Leeuwarden.

De opkomst is voor landelijk projectleider Marianne van der Krans-Vlug een signaal dat de mogelijkheid van ouderenmishandeling inmid-

dels in het denken zit van veel professionals. „Bij een kind van twee dat alleen wordt achtergelaten, ziet iedereen meteen: dit kan niet. Maar een oudere man die in zijn eigen urine wordt achtergelaten, daar zijn de meningen over verdeeld of dat mishandeling is.”

Ouderenmishandeling is een breder begrip dan alleen fysiek geweld. Zo'n één op de twintig ouderen krijgt ermee te maken, maar in slechts een kwart van de gevallen is er letsel zichtbaar. Verwaarlozing wordt ook als mishandeling gezien, evenals financiële uitbuiting. Met dat laatste krijgen de meeste slachtoffers te maken. Er is altijd sprake van een afhankelijkheidsrelatie, legt Van der Krans-Vlug uit.

De grens tussen een kwetsbare oudere helpen en die grens overgaan, is soms flinterdun, zegt directeur Jeanette Nijland van Veilig Thuis. Ze was gezellig te winkelen met haar dementerende moeder. Zij zag een leuk colbert en moeder een

Mishandeling ouderen is breder begrip dan alleen fysiek geweld

leuk vest. „Vanzelfsprekend had ik haar bankpasje en pincode. We stonden samen aan de kassa, de medewerker had al één rekening gemaakt, ik dacht wat gebeurt hier?! Dat moest de medewerker even opnieuw doen. Laat je dat gebeuren, dan is dat het begin van uitbuiting.”

Sinds enkele jaren is er meer aandacht voor ouderenmishandeling. Bij Veilig Thuis in Friesland komen nu jaarlijks zo'n 125 meldingen over binnen. Het onderwerp is op de kaart gezet door Oscar Balkenende. Hij is taxateur van inboedels en werkt veel voor het ministerie van Financiën. „Daar gaan onbekende nalatenschappen heen. Ik kwam in

veel mooie huizen, waar ik desolate toestanden aantrof. Geen schilderijen meer aan de muur, alleen nog een klein bedragje op de lopende rekening, spullen weg. Je zag dat de mensen ongelukkig moeten zijn geweest in het laatste ritje van hun leven.”

Hij is nu met onder meer oud-Leeuwarder wethouder Marco Florijn landelijk aanjager van de oprichting van lokale allianties om signalen van financiële uitbuiting van kwetsbare mensen te herkennen. Onder aanvoering van notarissen worden deze lokale verbanden met onder andere wijkagenten, bankmedewerkers en wijkverpleegkundigen opgezet. In Dantumadiel ging gisteren de eerste Friese alliantie van start. „We kunnen elkaar helpen en verwijzen”, zegt notaris Frank Beks uit Feanwâlden.

De delegatie uit Opsterland hoopt dat daar ook zo'n alliantie van de grond komt. Hettinga: „Je wilt helpen, maar het is lastig om erachter te komen wat goed is om te doen.”